

Познатиот египетски војсководец Ибрахим-паша се родил во Македонија!

И познатиот ренесансен сликар Кловио бил со македонско потекло!

Пишува:
Александар ДОНСКИ

ИБРАХИМ-ПАША

(Il Macedone), поради своето македонско потекло. Тој студирал во Рим со Јулио Романо и во Верона кај Цириламо де Либри, од кого ја научил илуминацијата (...).

Македонското етничко потекло на Јулио Горгио Кловио е спомнато и во Католичката енциклопедија, каде во врска со ова читаме:

"Горгио Кловио, познат и како Јулио Кловио бил славен италијански минијатурист, кој од страна на Вазари бил наречен 'уникатниот' и 'малиот Микеланџело'. Се родил во Грижани на хрватскиот брег во 1498 годи-

Ќ DRUGI POZNATI LI ^NOSTI SO MAKEDONSKO POTEKLO

Продолжуваме со презентирањето на познати личности од светската историја, кои биле родум од Македонија. Во продолжение ќе направиме осврт кон ликот и дејноста на две личности, кои живееле во два различни временски периода и се занимавале со различни дејности.

Едниот од нив е Ибрахим-паша. Тој бил познат војсководец и вицекарал на Египет. Се родил во Кавала, во 1789 година и бил посвоен во семејството на подоцнежниот вицекарал на Египет, Мухамед Али. Најверојатно Ибрахим потекнувал од македонско муслиманско семејство, а доказ за ова е што многумина истражувачи сметаат дека немал турско етничко потекло. Поради фактот дека бил роден во Кавала, тој не можел да биде ниту од "албанско потекло" (како што сметаат некои). Најдоминантни муслимани (освен Турците) во Кавала, во XVIII век, па и пред тоа, биле Македонците муслимани, поради фактот што во тие времиња бројни Македонци, од различни причини, преминувале во исламот.

Ибрахим командувал со египетските единици во Арабија, во нивниот успешен поход против Вахаби племињата.

Во 1824 година, за време на Грчкото востание, тој бил испратен со војска од 17.000 луѓе за да го задуши востанието. На почетокот имал успех во борбите, но поради нападите од грчките бунтовници, тој наредил вистински масакр врз Грците, убивајќи или испраќајќи во ропство илјадници од нив. Поради тоа, реагирале западноевропските земји, по што Турција морала да се повлече.

Во 1831 година Ибрахим-паша, заедно со својот татко, се одметнал од централната турска власт. Со својата

војска тој ја нападнал Сирија и по неколку борби успеал да им ја одземе на Турците. Потоа извршил напад и врз Египет. Во 1841 година западноевропските земји го принудиле да ја напушти Сирија. Во 1848 година Ибрахим-паша го заменил својот татко и станал вицекарал на Египет, но набрзо потоа починал.

Неговите потомци и денес живеат во Египет и во Турција.

МАКЕДОНСКОТО ПОТЕКЛО НА КЛОВИО

Во нашата јавност малку е познато дека ренесансниот сликар Јулио Горгио Кловио (Giulio Giorgio Clovio), познат и како Јулие Кловиќ, по потекло бил Македонец! Всушност, неговиот прекар бил "Македонецот" (Macedo), што доволно зборува за неговото етничко потекло.

Инаку, тој бил роден во Хрватска, но неговите родители биле Македонци, кои таму се доселиле од Македонија. Неговото македонско етничко потекло е добро познато во светската јавност, иако некои хрватски учени го прикажуваат како Хрват (Маријана Вучиќ: "Giorgio Giulio Clovio - Michelangelo of the Miniature" American Croatian Review, Year V, No. 1 and 2, June 1998, p. 51-52).

Како илустрација за македонското потекло на Кловиќ ќе наведеме цитат од светски познатата енциклопедија "Колумбија" (The Columbia Encyclopedia, Sixth Edition. Copyright © 2001 Columbia University Press), каде што во насловот Giulio Giorgio Clovio, читаме:

"Јулија Горгио Кловио (1498-1578), италијански илуминатор, минијатурист и сликар, познат и под името 'Македо' (Macedo) или 'Македонецот'

на, а починал во Рим во 1578 година. Неговото семејство потекнувало од Македонија и неговото оригинално презиме можеби било Гловиќ" (The Catholic Encyclopedia, Volume IV, Copyright © 1908 by Robert Appleton Company Online Edition Copyright © 1999).

Пред накратко да ја опишеме неговата биографија, да кажеме нешто за името и презимето, кое на прв поглед можеби не изгледа типично македонско (особено името Јулио). Но, за ова постои објаснување. Како прво, името Ју-

МИНИЈАТУРА НАСЛИКАНА ОД КЛОВИО

The famous Egyptian general Ibrahim-pasha was born in Macedonia!

And a famous renaissance painter Clovio was of Macedonian origin!

Writer:

Aleksandar DONSKI

PORTRAIT OF CLOVIO PAINTED BY EL GRCO

about his ethnic origin. By the way he was born in Croatia, but his parents were Macedonians, who moved there from Macedonia. His Macedonian ethnic origin is well known to the world public, although some Croatian scholars represent him as a Croat (Marijana Vucic: "Giorgio Giulio Clovio - Michelangelo of the Miniature" American Croatian Review, Year V, No. 1 and 2, June 1998, p. 51-52).

As an illustration about Macedonian

OTHER FAMOUS PEOPLE WITH A MACEDONIAN ORIGIN

We continue with presenting famous personalities from the world history who were born in Macedonia. In continuance we will make a composition on the character and activities of two personalities, who lived in two different time periods and in different areas of work.

One of them is Ibrahim-pasha. He was a famous general and viceroy of Egypt. He was born in Kavala, in 1789 and was adopted in the family of the later viceroy of Egypt, Mohamed Ali. Most likely

Ibrahim originates from Macedonian Islamic family, and a proof of that is that many researchers consider that he didn't have an ethnic Turkish origin. Because of the fact that he was born in Kavala, he couldn't have been from "Albanian origin" (as considered by some). The most dominant Muslims (besides Turks) in Kavala, in the XVIII century, and even before that, were Macedonian Muslims, because of the fact that in those times a number of Macedonians for different reasons converted in to Islam.

Ibrahim commanded with the Egyptian units in Arabia, in their successfully campaign against the Vahabi tribes.

In 1824, during the Greek uprising, he was sent with an army of 17.000 men to put down the uprising. At first he was successful in the fighting, but because of the attacks of the Greek rebels, he ordered a real massacre of the Greeks, killing and sending in to slavery thousands of them. Because of that the West European countries reacted, after which Turkey had to withdraw. In 1831 Ibrahim-pasha, together with his father, he rebelled against the central Turkish government. With his army he attacked Syria and after a few engagements he managed to take it away from the Turks. After that he invaded Egypt as well. In 1841 the West European countries forced him to leave Syria. In 1848 Ibrahim-pasha replaced his father and became viceroy of Egypt, but soon after he died.

His descendents still leave in Egypt and Turkey.

THE MACEDONIAN ORIGIN OF CLOVIO

Our public is little familiar that the famous renaissance painter Giulio Clovio, also known as Giulie Clovic, that by his origin was a Macedonian! Actually his nickname was "the Macedonian" (Macedo), which speaks quite clearly

origin of Clovic we will quote a world famous encyclopedia "Columbia" (**The Columbia Encyclopedia, Sixth Edition. Copyright © 2001 Columbia University Press**), where under the title of **Giulio Giorgio Clovio**, we can read:

"Giulio Giorgio Clovio (1498-1578), an Italian illuminator, miniaturist and painter, also known under the name of "Macedo" or "the Macedonian" (Il Macedone), because of his Macedonian origin. He studied in Rome with Giulio Romano and in Verona at Girolamo de Libri, from whom he learned illumination (...)."

The Macedonian ethnic origin of Giulio Giorgio Clovio is mentioned in the Catholic encyclopedia, were about this we can read:

"Giorgio Clovio, also known as Giulio Clovio was a famous Italian miniaturist, who by Visari was called "the unique" and "little Michelangelo". He was born in Grizani on the Croatian coast in 1498, and died in Rome in 1578. His family originated from Macedonia and his original surname may have been Glovic" (The Catholic Encyclopedia, Volume IV, Copyright © 1908 by Robert Appleton Company Online Edition Copyright © 1999).

Before we can briefly describe his biography, let us say something about his name and surname, which at a first glance may not look like a typical Macedonian one (especially the name Giulio). But there is an explanation for this. Firstly the name Giulio was not his birth name, but he took this name as an adult, in honor of his teacher and friend Giulio Romano. His real name was Giorgio, which can only be a Latinized form of the name Georgia (a common name in Macedonia). It is the same with his (sort of) surname, which in Croatia was called Clovic, but in Italy Clovio. There is nothing strange about this. Even today many Macedonians, who live abroad, face the need for a change in

A MINIATURE PICTURE OF CLOVIO

лио не било негово родено име, туку ова име тој го зел како возрасен, во чест на својот учител и пријател Јулио Романо. Неговото вистинско име било Ѓорѓио, што може да биде само латинизирана форма на името Ѓорѓија (често име во македонскиот ономастикон). Ист е случајот и со неговото (еден вид) презиме, кое во Хрватска било нарекувано "Кловиќ", а во Италија Кловио (Clovio). Во ваквата појава нема ништо чудно. И денес многумина Македонци, кои живеат во странство, се соочуваат со промена на нивните имиња и презимиња од страна на тамошната јавност т.е. со нивна адаптација кон јазичните норми на земјата во која престојуваат. Така, Јован во Австралија станува Џон, Петре станува Питер, Тодорка станува Дори итн. Какво било вистинското македонско презиме на овој сликар останува да се претпоставува. Доколку е вистинитата претпоставката изнесена во Католичката енциклопедија дека неговото презиме било Гловиќ, тогаш можеби и во него може да се најде нешто налик на македонски корен.

Во продолжение ќе го користиме неговото "латинизирано" име Јулио Кловио, затоа што најдолгиот период од својот живот така го нарекувале во неговата околина.

Откако раната младост ја минал во Хрватска, на осумнаесетгодишна возраст се преселил во Италија. Таму сликал под патронат на кардиналот Гримани. Во 1524 година заминал во дворецот на кралот на Боемија и Унгарија, Луј Втори, за кого ги изработил делата **"Судењето на Парис"** и **"Лукреција"**. Во 1526 година се вратил во Рим, а наредната година паднал под влијание на некаква религиозна секта. Тогаш го променил своето име во Јулио, како што рековме, во чест и спомен на неговиот учител Јулио Романо. Но, со помош на кардиналот Гримани, подоцна ја напуштил сектата и во тој период ги насликал некои од своите најпознати дела. Во 1538 година заминал за Венеција, а во 1540 година бил повикан во Рим од папата Павле Трети. Добил нарачка и од кралот Филип Втори да го наслика животот на неговиот татко Чарлс Петти, во дванаесет сцени. Сликал и за Џон Трети од Португалија, кој му платил 2.000 дукати за еден псалтир. Во 1546 година за кардиналот Кампеџи насликал 26 минијатури со библиски сцени. Неговиот молитвеник, кој го изработил за кардиналот Фарнезе, од страна на ликовниот критичар Вазари, бил наречен **"божествено дело"**. Кловио починал во Рим и го погребале во црквата **"Свети Петар"** во Винколи. Стилот на илуминација на Кловио добил поддржувачи ширум Европа, кои во подоцнежните времиња го имитирале неговото сликарство. Денес многумина Кловио го сметаат за најзначаен минијатурист од XVI век.

Во текот на својот живот овој славен Македонец се дружел со најголемите сликари од неговото време: Микеланџело, Вазари, Каро, Колона и други. Посебни пријателски односи одржувал со Ел Греко, кој тогаш бил млад и кој ја добил неговата поддршка за своето сликарство. Зачувано е едно писмо кое Јулио Кловио му го испратил на кардиналот Фарнезе, во кое се заложил кардиналот да му помогне на Ел Греко да се снајде во Рим. Во 1571 година Ел Греко го насликал портретот на Кловио.

their names and surnames by the public there, that is with their adaptation to the linguistic norms of the country of their residence. So, Jovan in Australia becomes Jon, Petre becomes Pitter, Todorka becomes Dory etc. What the original surname of this Macedonian painter is we can only speculate. If the assumption raised in the Catholic encyclopedia that his name is Glovic, than maybe in it we can find something like a Macedonian root.

In continuance we will use his "Latinized" name Giulio Clovio, because for the longest period of his life he was called like that by his surrounding.

After he spent his early youth in Croatia, at age 18 he moved in Italy. There he painted under the patronage of Cardinal Grimani. In 1524 he left for the castle of the King of Bohemia and Hungary Lois the second, for whom he made the works **"The Judging of Paris"** and **"Lucrecia"**. In 1526 he returned to Rome, and the year after that he fell under the influence of some kind of religious sect. Then he changed his name to Giulio, as we said, in the honor and memory of his teacher Giulio Romano. But, with the help of the cardinal Grimani, he later left the sect and in that period he painted some of his best works. In 1538 he left for Venice, and in 1540 he was summoned to Rome by the Pope John the third from Portugal, who paid him 2.000 ducats for one psalter. In 1546 for the cardinal Kampegi, he painted 26 miniatures with biblical scenes. His prayer book, which he made for cardinal Farneze, by the art critic Vazari, was called a "divine work". Clovio died in Rome and was buried in the church of "St. Peter" in Vinkoli.

The style of illumination of Clovio got supporters from all over Europe, who in later times imitated his craftsmanship. Today a lot of people consider Clovio as the most important miniaturist of the XVI century.

During his life this famous Macedonian was in the company of some of the greatest painters of his time: Michelangelo, Vazari, Karo, Kolona and many others. He especially had friendly relations with El Greco, who was then a young man and who got his support for his painting. One letter is preserved in that Giulio Clovio sent to cardinal Farneze, in which he on behave of El Greco asked the cardinal to help him while he was in Rome. In 1571 El Greco painted the portrait of Clovio.

(продолжува)

(to be continued)